

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzy,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 zbr. 25 cnt., z przesyłką 1 zbr. 50 cnt. = 3 marki = 3 franki 50 centim.; w Warszawie rocznie rs. 1'40, z przesyłką na prowincyą rs 1'70; nr. pojedynczy 15 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronę czyli 61 wierszy petytowych 5 zbr.

Całoroczną lub półroczną prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego, albo do księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie.

XII.

NOWOŚCI.

7.

Kraków, 1 lipca 1889.

Academia caesarea Romano-catholica Petropolitana anno academico 1888—1889. Petropoli, typogr. Frejmann, 1888, w 4ce, str. 110.

Na str. 15—108: dr. Fr. Alb. Symon, De catholica facultate in Universitate litterarum olim Vilenensi.

ACHT Kazimierz. W sprawie założenia wydziału rolniczego przy Uniwersytecie Jagiellońskim, list do hr. F. Mycielskiego, przez . . . . dypl. gospodarza leśnika i c. k. zarządcę lasów i domen. Kraków, nakł. autora, druk. związkowa, 1889, w 4ce, str. 8.

ADAMY H. Geographie von Schlesien für den Elementar-Unterricht, 25 Auflage. Breslau, Trewendt, 1889, w 8ce, str. 48, z mapą. 30 fenig.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt z czerwca 1889 r. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 385—586 i 1—32.

Treść: Szlachetna krew, przez K.; Pogład na wielkoruską gminę wiejską, przez Fr. Gawrońskiego (str. 393—406); Spirituo z Rozdołów, przez Winc. hr. Łosia (str. 407—428); Dyplomacya francuska w Polsce, przez Z. (str. 429—447); Czas, przez St. Kramsztyka (str. 448—467); Duch angielski, przez J. Rosenzweiga (dok., str. 468—499); Kwestya mieszkań w Warszawie, przez Ad. Suligowskiego (str. 500—

521); Kamienna legenda, przez K. Kleczkowskiego (str. 522—531); Poezye Krzyckiego, przez St. Ptaszyckiego (str. 532—540); Z obcego zagona, przez Sygmę (str. 541—546); Wróbel, studyum z natury, przez Emjota (str. 547—560); Rozbiory i sprawozdania: A. Jodko-Narkiewicza Szkic historyczny, przez K. Kle.; Wrażenia literackie; Kronika miesięczna; Spis rzeczy zawartych w XIII rocznikach Ateneum.

BALZER Oswald. Studya nad prawem polskiem. Poznań, nakł. J. K. Żupańskiego, druk. Kuryera poznań. 1889, w 8ce, str. VIII, 348 i 1 nl. 5 marek.

Słowo wstępne; I. W sprawie Słownika wyrazów prawa polskiego; II. O obecnym stanie nauki prywatnego prawa polskiego i jej potrzebach; III. Uwagi o prawie zyczajowem i ustawicznem w Polsce; IV. Laudum Cracoviense; V. Henryk z Góry i jego traktat przeciw Krzyżakom; VI. Początek sądów kapturowych; VII. Kancelarye i akta grodzkie w w. XVIII.

BARANOWSKI Bolesław. Krajowe ustawy szkolne wraz z Statutem Rady szkolnej krajowej, zestawil . . . . krajowy inspektor szkół ludowych, wydanie drugie uzupełnione. Lwów, nakł. Towarzystwa pedagog., I związkowa druk., 1889, w 8ce malej, str. 86. Opr. 40 cnt.

BARTONIEC Fr. Ułożenie galmanu na drugorzędnem łożysku, napisał . . . . inspektor górniczy w Sierszy (Odbitka z tomu XXIII Sprawozdań Komisji fizyogr. Akademii umiej.). Kra-

ków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 3.

BERGER-ROICKI Antoni dr. Poradnik dla mężczyzn w chorobach płciowych, wydanie czwarte. Rzeszyw, nakł. i druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1889, w 16ce, str. 139, z 3 rycinami. 1 zlr.

Biblioteka warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcją J. K. Plebańskiego, zeszyt z czerwca 1889. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. W. Ratyńskiego (J. Bergera), w 8ce, str. 321—480.

Treść: Kwestya lichwy w obecnem prawodawstwie, przez A. Okolskiego (str. 321—350); Kalendarze w Polsce w. XVIII, przyczynek do dziejów oświaty w Polsce w. XVIII, przez Wł. Smoleńskiego (str. 351—379); W środkowej Afryce, przez E. Lipnickiego (dok., str. 374—391); Bismark contra Fryderyk III, przez K. Machczyńskiego (c. d., str. 392—420); Kopalnie kłuzca sławkowskiego, przez K. Kozłowskiego (dok., str. 421—441); Z wystawy paryskiej; Przegląd piśmiennictwa: 1. A. Cricii Carmina, ed. C. Morawski, przez M. Sasa, 2. M. Federowskiego Lud, przez R. Zawilińskiego; Kronika miesięczna; Wiadomości bibliograficzne; Nekrologia.

BIERNACKI Edmund. Hypnoza u żab przy różnorodnych środkach, przyczynek do nauki o hypnotyzmie, badanie doświadczalne (Z pracowni farmakologicznej prof. L. J. Tumasa w Warszawie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 41.

BLOCH Jan. Głos w kwestyi kanalizacji miasta Warszawy i łączeniu nieruchomości z kanałami. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. E. Lubowskiego i Sp., 1889, w 4ce, str. III, 100 i 6, z 5 anexami na tablicach. 90 kop.

BLOCH Ph. dr. Die ersten Culturbestrebungen der jüdischen Gemeinde Posen unter preussischer Herrschaft, von .... Rabiner der israelitischen Brüder-Gemeinde Posen (Odbitka z Jubelschrift zum 70ten Geburtstage des Prof. Dr. Graetz). Breslau, S. Schottlaender, 1887, w 8ce, str. 25.

BLUMENSTOK H. dr. † Graf Alfred Potocki (Odbitka z Wiener Zeitung). Wien, Selbstverlag des Verfassers, 1889, w 8ce malej, str. 14.

BŁESZYŃSKI J. H. Rządy pana Gliksona w teatrze krakowskim. Kraków, nakł. autora, druk W. Korneckiego, 1889, w 8ce malej, str. IV i 60. 40 cnt.

Bóg z nami, nabożeństwo całoroczne na cześć i chwałę bożą, z najcenniejszych autorów i ojców kościoła św. zebrane i ułożone na użytek duchowny dla chrześcian katolików. Wadowice, nakł. i druk. Fr. Foltyna, 1889, w 16ce, str. 506 i VI.

BOISGOBEY Fortuné du. Willa Pod barwinkiem, powieść, przekład S. B. (Dodatek do Tygodnia). Piotrków, 1885, w 8ce malej, str. 288.

BOROŃSKI Lesław dr. O sejmie i wyborach do sejmu, napisał .... adwokat w Krakowie (Wydawnictwo im. Staszycza, IV). Lwów, nakł. Tow., redaktor S. Wicherek, druk. S. Bednarskiego, 1889, w 16ce, str. 72. 30 cnt.

BUDWIŃSKI Ad. Freiherr von. Erkenntnisse des k. k. Verwaltungsgerichtshofes, XII Jahrgang 1888. Wien, Manz, 1889, w 8ce, str. 959. 5 zlr. 60 cnt.

Bulletin international de l'Académie des sciences de Cracovie, comptes rendus des séances de l'année 1889, nr. 3—5, mars, avril, mai (po francusku i po niemiecku). Kraków, nakł. Akademii umiej. pod redakcją generalnego sekretarza, hr. Stan. Tarnowskiego, druk. Uniw. Jag., 1889 w 8ce, str. XXXVI, XXXIX i XLIII.

— polonais littéraire, scientifique et artistique, publié par les soins de l'Association des anciens élèves de l'école polonaise à Paris, no 41. Paris, impr. A. Reiff, 1889, w 8ce, str. 41—80.

Treść: Chronique 1789—1889, par J.; La liberté religieuse en Pologne, par A. Leroy-Beaulieu; Hipp. Klimaszewski, par J. I. Kraszewski; Mes mémoires, par J. Bart-

kowski (dok.); Publications nouvelles, littéraires et scientifiques; Varietés; Nécrologie.

— Table des matières et index alphabétique des auteurs des Bulletins 1 à 39 (août 1875 — décembre 1885), supplément au Bulletin polonais, littéraire, scientifique et artistique, 1889. Paris, impr. A. Reiff, 1889, w 8ce, str. 15.

CERCHA M. dr. Przypadek gwałtownego krwotoku z pochwy, wywołanego przedarciem przerody pochwy podczas spółkowania (Z kliniki położniczo-ginekologicznej prof. dra Madurowicza. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 7.

CHRZANOWSKI Tadeusz. Badania z historyzofii, część II. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce, str. 102 i 1 nl., z 2 tablicami.

CZAPLEWSKI Eug. Untersuchungen über die Immunität der Tauben gegen Milzbrand, Inauguraldissertation. Königsberg, Koch, 1889, w 8ce, str. 29. 1 marka.

CZERNECKIJ W. Cerkownyj słowarec do pojasnienia czasto upotreblajemych słów w świaszczennych knybach cerkownych. Lwów, druk. Stawropigii, 1889, w 8ce małej, str. 51. 10 cnt.

Czytelnia dla wieśniaków: O Kościuszcze i sprawie włościańskiej, rzecz skreślona na użytek ludu wiejskiego. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce małej, str. 49. 10 cnt.

DĘBICKI Ludwik. Alfred hr. Potocki (Odbitka z Czasu). Kraków, nakł. Żupańskiego i Heumana, druk. Czasu, 1889, w 8ce małej, str. 26. 20 cnt.

DEMBOWSKI J. dr. Mittheilungen über Goethe und seinen Freundeskreis, aus bisher unveröffentlichten Aufzeichnungen des gräflich Egloffstein'schen Familien-Archivs zu Arklitten. Lyck, Wiebe, 1889, w 4ce, str. 34. 1 marka 50 fenig.

DICKSTEIN S. à Varsovie. Note bibliographique sur les études historico-mathématiques en Pologne (Nadbitka z Bibliotheca mathematica). Stockholm, Berlin i Paryż, 1889, w 8ce, str. 43—51.

DINGA Alexander D. Dziedziczność instynktów namiętności i uczuć, odczyt, z francuskiego przełożył dr. med. Ludwik Wolberg. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1889, w 8ce, str. IV i 36. 30 kop.

DŁUGOŁĘCKI Wład. ks. T. J. Żywot św. Piotra Klawera T. J., apostoła Murzynów (Książek pobożnych dla wiernych każdego stanu tom 41). Kraków, nakł. ks. M. Mycielskiego T. J., druk. Czasu, 1889, w 16ce, str. 4 nl. i 175, z ryciną.

DOMBROWSKI. Mes chasses aux fossiles dans le Lot-Garonne, souvenir géologique, par ..... conservateur général du musée d' Agen (Odbitka z Journal d'histoire naturelle de Bordeaux et du Sud-Ouest). Bordeaux, impr. Gounouilhon, 1889, w 8ce, str. 7.

DRAHOMAROW M. Awstro-ruński spominy, 1867—1877, czastyna I i II (Biblioteka literaturno-naukowa, knyżka 2 i 4). Lwów, nakł. Iw. Franka, druk. im. Szewczenka, 1889, w 16ce, str. 47 i 1 nl., 50—150 i 3 nl. Po 10 cnt.

DROHOJOWSKA Marya. Marzenia i rzeczywistość obecna, odezwa do narodu polskiego, dla osób b. pobożnych. Lwów, nakł. M. Drohojowskiej, druk. ludowa, 1889, w 16ce, str. 93. 30 cnt.

DUCHIŃSKA Seweryna. Wakacye dziatwy tułaczey. Lwów, nakł. Światelka, druk. St. Chowańca w Stanisławowie, 1889, w 8ce, str. 16.

Dochód na pomnik Agatona Gillera.

ELIASZ Walery. Ubiory w Polsce i u sąsiadów, część II wiek XII i XIII. Kraków, nakł. autora, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca

i Sp., 1889, w 4ce, str. IV i 34, z 11 tablicami (12—22). 5 zlr., kolorowane 13 zlr.

ERZEPIKI Bolesław dr. W sprawie rękopisu Książeczki Nawojki (Odbitka z Dziennika poznańskiego). Poznań, druk. Dziennika pozn., 1889, w 8ce, str. 8.

FEJERCZAK Petro. Oczerk lyteraturnoho dwyżenija uhorskych Russkych. Odessa, 1888, w 8ce, str. 42. 50 kop.

FRANKO Iwan. Smert' Kaina, lehen-da (Biblioteka literaturno-naukowa, knyżka 3). Lwów, nakł. awtora, druk. im. Szewczenka, 1889, w 16ce, str. 48. 10 cnt.

GAWALEWICZ M. Żona, galerya szkiców z natury (pośw. P. J. Bykowskiemu). Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp. w Krakowie, 1889, w 8ce małej, str. VIII, 235 i 1 nl. 1 rubel 35 kop.

GAWROŃSKI Fr. Uprawa roślin przemysłowych. Warszawa, wydawnictwo Rolnika i Hodowcy, druk. Wł. Szulca i Sp., 1889, w 8ce, str. III, 304 i IV, z 94 drzeworytami w texcie. 1 rub. 75 kop.

General-Karte, Neue, von Mittel-Europa in 260 Blättern, herausgegeben vom k. k. militär-geographischen Institut in Wien, Lieferung I Blatt 1—8. Wien, Lechner, 1889, wielkie fol. chromolitogr., 1:200-000.

1—8: Pressburg, Komorn, Neusohl, Leutschau, Ungvar, Stanislaw, Kolomea, Ostrog.

GLĄBIŃSKI Stanisław. Pojęcie nauki skarbowej. Sambor, nakł. awtora, druk. Schwarza i Trojana, 1889, w 8ce, str. 63. 80 cnt.

GRALEWSKI Mateusz. Nieco z notatek etnograficznych (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj., tom XIII dział 3). Kraków, Akademia umiej., druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 13.

GRONNICKI Tadeusz ks. dr. prof. Ormianie w Polsce, ich historia, prawa i przywileje. (Odbitka z Encyklope-

dyi kościelnej). Warszawa, druk. Czerwińskiego, 1889, w 8ce, str. 140. 60 kop.

HAMERSKI Edward. Wypisy niemieckie na klasę czwartą szkół średnich, wydanie trzecie. Lwów, nakł. Seyfartha i Czajkowskiego, druk. K. Prohaski w Cieszynie, 1889, w 8ce, str. VIII i 238. Opr. 1 zlr. 10 cnt.

HELFERT Freiherr von. Der Chef der Wiener Stadtvertheidigung 1683 gegen die Türken, zweite mit einer Einleitung versehene Ausgabe. Wien, Kubasta & Voigt, 1889, w 8ce, str. IV i 66. 1 zlr.

HEYER A. Die kartographischen Darstellungen Schlesiens bis zum Jahre 1720. Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens w tomie XXIII z r. 1889, Breslau, w 8ce, str. 177 - 240.

HILSCHER A. Karte des Kreises: I. Beuthen, II. Kattowitz, III. Zabrze, IV. Tarnowitz, für den Schul- und Privatgebrauch entworfen. Gleiwitz, Ranschdorf, 1889, wielkie fol. podłużne, 1:40-000, 6 kart chromolitogr. 8 marek.

HUGO W. Duma o Mazepie, z . . . . przez Wiktora z Baworowa (pośw. Stan. Pohoreckiemu). Tarnopol, L. Giliczek, druk. J. Pawłowskiego, 1889, w 8ce, str. 7. 15 cnt.

HUZAR Ewenij. Ilustrowani żytia swiatych na koždyj deń w roci, zebrał i ułożył . . . . wporiadkował i wydał Wasyl Łewczenko, wypusk 1. Stanisławów, druk. St. Chowańcia, 1889, w 8ce, str. 112, z 11 ilustr. 80 cnt.

JACKSON Helena. Ramona (Dodatek do Słowa). Warszawa, druk. Noskowskiego, 1889, w 8ce, str. 356.

Jednodniówka na festyn Sokoła tarnopolskiego, nr. 1 i ostatni, pod redakcją jednego z wyborców posła na sejm krajowy. Tarnopol obok Petrykowa, Zagrobeli, Białej i Podsmyskowiec, w 6 miesięcy przed zniesieniem

propinacyi, księgarnia L. Gileczka, druk. J. Pawłowskiego, (1889), w 4ce, str. 4 i 4 nl. 20 cnt.

JOKAJ M. Biedni bogacze, powieść, tłumaczenia z węgierskiego, tom I i II (Biblioteka powieści, podróży, pamiętników i opowiadań historycznych). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Pillera i Sp., 1889, w 8ce małej, str. 230 i 1 nl., 218 i 1 nl. 3 zlr. 20 cnt.

— Kobieta z morskimi oczyma, przekład A. Callierowej (Dodatek do Tygodnika ilustr.). Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. S. Orgelbranda synów, 1889, w 8ce, str. 307.

— Nowyj didycz, humorystycznyj roman z czasu huzariw Bacha na Uhorszczyni, 1849—1859, tom I i II (Biblioteka Diła, XXX i XXXI). Lwów, druk. im Szewczenki, 1888/89, w 8ce, str. 184 i 3 nl., 211 i 6 nl.

KADYI H. dr. prof. Über die Blutgefäße des menschlichen Rückenmarks, nach einer im XV Bande der Denkschriften der mathem.-naturw. Classe der Akademie der Wissenschaften in Krakau erschienenen Monographie aus dem Polnischen übersetzt vom Verfasser. Lemberg, Gubrynowicz & Schmidt, 1889, w 4ce, str. VIII i 152, z 10 tabl. chromolitogr.

KASPAREK Jan Rud. Zbiór ustaw i rozporządzeń administracyjnych w królestwie Galicyi i Lodomeryi z W. księstwem krakowskiem obowiązujących, wydanie trzecie poprawne i pomnożone, tom VI zeszyt 3 i 4. Lwów, nakł. wydawcy, druk. Dziennika polskiego, 1889, w 8ce, str. 4141—4332 i 4333—4524.

Knyżoczka pamiatna: W pamiat' czestwowania dewiatystoletija kreszczenija ruskoho naroda. Wiedeń, b. r., w 8ce, str. 40. 10 cnt.

KOERNER Teodor. Zriny, tragedia w pięciu aktach, przekład wierszem miarowym, akt I i II przez prof. Franciszka Nowickiego, akt III, IV i V

przez prof. Józefa Winkowskiego (Odbitka ze Sprawozdania gimnazjum w Rzeszowie za rok 1885 i 1889). Rzeszów, nakł. tłumaczy, druk. J. A. Pelara (H. Czerny), 1889, w 8ce większej, str. 86.

KONECZNY Felix dr. Polityka zakonu niemieckiego w latach 1389 i 1390 (Odbitka z tomu XXIV Rozpraw Wydziału histor.-filozof. Akademii umiej.). Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 65. 80 cnt.

Kongres katolicki, odbyty w Wiedniu od dnia 29 kwietnia do dnia 3 maja. Kraków, Przegląd powszechny z czerwca 1889, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 8ce, str. 238 i 2 nl.

KOPERNICKI Iz. dr. Na Vidov-dan, 1389—1889: Pieśni serbskie o kosowskim boju, w nowym przekładzie przez . . . . z przedmową T. T. Jeża (pośw. narodowi serbskiemu). Kraków, nakł. Gebethnera i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce małej, str. 111 i 2 nl. 1 zlr. 20 cnt.

Z Wuka Stef. Karadzicza.

KREUTZ Felix dr. O granitach wołyńskich, zawierających turmalin lub granaty (Odbitka z tomu XX Rozpraw wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 22, z tablicą.

KRÓWCZYŃSKI Z. dr. O poronnem leczeniu kiły (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 15.

KRUMBHOLTZ Rob. Samaiten und der Deutsche Orden bis zum Frieden am Melno See, Inauguraldissertation. Königsberg in Pr., 1889, w 8ce, str. 25 i 1 nl., z mapą.

KRZYMUSKI Ed. dr. prof. Szkoła polityczna prawa karnego we Włoszech (Odbitka z Przeglądu sądowego i adm.). Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1889, w 8ce, str. 70. 80 cnt.

KUPCZANKO T. K. Horilka albo jak wylczyty sia wid piałstwa. Wiedeń, 1889, w 12ce, str. 16. 5 cnt.

Kupletów 50 z najnowszych operetek Mi-ka-do, Błazen królewski, Farinelli i Gonitwa za szczęściem. Lwów, nakł. J. L. Pordesa, druk. J. Czańskiego w Gródku, 1889, w 32ce, str. 45 i 1 nl. 30 cnt.

KURYŁOWCIZ Stefan. Fizyka dla szkół wydziałowych i wyższych żeńskich, wydanie trzecie, na podstawie nowego planu nauki opracował dr. E. M. Sawicki, zeszyt I część I na klasę V. Lwów, nakł. Towarzystwa pedag., druk Pillera i Sp., 1889, w 8ce, str. 36 i 1 nl., z 30 figurami.

LACHOWICZ Br. dr. O powinowactwie w istocie wartościowości (Odbitka z Kosmosu). Lwów, 1889, w 8ce, str. 16.

— Zestalenie się rozczynów w zastosowaniu do oznaczenia ciężarów drobinowych (Odbitka z Kosmosu). Tamże, 1888, w 8ce str. 9.

LENARTOWICZ Teofil. Słowo o Bohdanie Zaleskim (pośw. synowi wieszczą, Dyonizemu Zaleskiemu. — Odbitka z Gazety nar.). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Pillera i Sp., 1889, w 8ce malej, str. 1 nl. i 54. 75 cnt.

LEVY Albert. Beiträge zum Kriegerrecht im Mittelalter, insbesondere in den Kämpfen, an welchen Deutschland beteiligt war, VIII, IX, X Jahrhundert, Inauguraldissertation. Breslau, W. Köbner, 1889, w 8ce, str. 30 i 2 nl.

LIGUORI Alfons św. Jak nas ukochał Jezus czyli nabożne Męki pańskiej rozmyślanie, tłumaczenie o. Prokopa Kapucyna, z przydaniem Drogi krzyżowej przez o. Honorata Kapucyna, wyd. trzecie. Warszawa, nakł. M. Orgelbranda, druk. St. Niemiery, 1889, w 16ce, str. 321 i II. 60 kop.

LIWIUS Tytus. Dziejów rzymskich od założenia miasta księga I, z łacińskiego na polskie przełożył Franciszek Habura, prof. fl. klas. i liter. polsk. Tarnów, nakł. autora (?), K. Raschke, druk. J. Styryny, 1889, w 8ce, str. 2 nl., XXX, 99, IV i 2 nl. 1 zlr.

LOEWENFELD L. dr. Nowoczesne metody leczenia neurasteryi i histeryi, osłabienia nerwowego, przełożył dr. J. Skłodowski (Odczyty kliniczne, I 3 i 4). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1889, w 8ce, str. 1 nl. i 92. 60 kop.

LOUIS Józef Wawel. Ustawy hipoteczne, przetłumaczone i praktycznie objaśnione przez .... radcę c. k. sądu krajowego wyższego, członka Komisji prawniczej Akademii umiej. w Krakowie, wydanie trzecie, obejmujące osnowę i objaśnienie XVII ustaw i treść 40 rozp. minister. Kraków, nakł. autora, druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. VIII i 255. 2 zlr.

— Urywki z dziejów i życia mieszkańców Krakowa. Kraków, 1874/86, w 8ce. 4 zlr.

Więś Paczoltowice (1874, str. 174); Ułańskie zdrowie (1879, str. 27); Wycieczka do Kullen (1879, str. 16); Dwie kartki z dziejów wojennych polskich (1879, str. 32); Opowiadania kapitana Patelskiego (1879, str. 256 i 3 nl.); Przygoda kupców krakowskich w 1642 r. (1881, str. 14); Dawna milicja krakowska (1882, str. 31); Kupcy krakowscy w epoce przejściowej, 1773/1846 (1883, str. 64); Pierwszy obchód zwycięstwa pod Wiedniem w Krakowie (1883, str. 13); Sadownictwo Rzeczypospolitej krakowskiej (1884, str. 51); Życie światowe i towarzyskie w Rzeczyp. krakowskiej (1886, str. 62).

LUTOSŁAWSKI W. El personalismo, un nuevo sistema de filosofia, por .... catédrico de la Universidad rusa de Dorpat. Madrid, tipogr. de El Correo, 1887, w 8ce, str. 23.

LUTSCH H. Die Kunstdenkmäler des Regierungs-Bezirks Liegnitz, Lieferung 1: Die Denkmäler des Fürstenthums Glogau-Sagan (Verzeichniss der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien, III 1). Breslau, Korn, 1889, w 8ce, str. 168. 2 marki.

LEBIŃSKI W. dr. Materyały do Słownika historycznego języka i starożytności polskich, I. Militaria (Odbitka z Roczników Towarzystwa przyjaciół nauk poznańskiego). Poznań,

nakł. autora, druk. Dziennika pozn., 1889, w 8ce, str. 624.

ŁOJEK Andrzej cler. M. ord. Plan kościoła katedralnego na zamku królewskim na Wawelu w Krakowie, z oznaczeniem pomników, oraz dzieł sztuki, tudzież krótkim objaśnieniem i datami dla zwiedzających, wydanie drugie. B. w. m. i r. (Kraków, 1889), nakł. A. Łojka, fol., karton rozłożony. 20 cnt.

MALINOWSKI L. Text polski hymnu Salve regina podług rękopisu nr. 379 biblioteki Ossolińskich z r. 1438, oraz stosunek jego do innych textów z w. XV (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 18.

— Wiadomość o szczątkach Ewangelii cerkiewno-słowiańskiej pisma ruskiego w rękopisie nr. 379 biblioteki Instytutu nar. im. Ossolińskich we Lwowie (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.). Tamże, 1889, w 8ce, str. 5.

MARKGRAF H. & SCHULTE J. W. Liber fundationis episcopatus Vratislaviensis, Namens des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens herausgegeben von . . . . (Codex diplomaticus Silesiae, XIV). Breslau, J. Max & Comp., 1889, w 4ce, str. XCIX, 1 nl., 211 i 1 nl., z 5 kartami litogr. 10 marek.

MARS Antoni dr. Miednica skośnie ściętna skutkiem złamania, napisał . . . . docent położnictwa Uniw. Jag. (Z załącznika anatomii patologicznej w Krakowie. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 12, z 4 rysunkami.

— O nowym zabiegu operacyjnym w celu wydobycia płodu za pośludki (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Tamże, 1889, w 8ce, str. 13.

MERUNOWICZ Teofil. Kwestya ruska w Galicyi. Lwów, nakł. M. Horodeń-

skiego, druk. Dziennika polskiego, 1889, w 8ce, str. 31. 40 cnt.

MIECZNIKOWSKI K. J. Sposób konstytucyjnego umorzenia kwestyj socyalnych z pożytkiem dla potęgi państwa, napisał . . . . konces. budowniczy, część I. Rzeszów, nakł. autora, druk. E. F. Arvaya, 1889, w 8ce małej, str. 13.

Mittheilungen der litauischen literarischen Gesellschaft, 14 Heft. Heidelberg, C. Winter, 1889, w 8ce, str. 101—200.

Rozprawy i sprawozdania pióra: E. Woltera, J. Koncewicza, A. Bezenbergera, K. Lohmeyera, A. Juszkiewicza i J. Baudouina de Courtenay.

MORGENBESSER. Geschichte von Schlesien, 3 Auflage, neu herausgegeben und bearbeitet von Heinrich Schubert, 1 Lieferung. Breslau, Max & Comp., 1889, w 8ce, str. 56. Zeszyt po 50 fenig.

MUZYKA Bodak. Rendez-vous, jumo-reska. Lwów, druk. Stauropigii, 1888, w 8ce, str. 36. 20 cnt.

MYRNYJ P. Kazka pro prawdu ta krywdu. Lwów, druk. im. Szewczenka, 1889, w 8ce, str. 24. 10 cnt.

N. H. Ilustrowany przewodnik po Paryżu, zestawił H. N. Warszawa, wydanie redakcyi Wędrowca, druk. Zawiszewskiego, 1889, w 8ce małej, str. 350 i 8, z Ogłoszeniami i planami. Opr. 2 ruble.

NIEMENTOWSKI Stefan. O pochodnych m-toluchinazoliny i kwasu m-homoantranilowego (Odbitka z tomu XIX Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 44.

Odczyty kliniczne, wydawane przez redakcyę Gazety lekarskiej, serya I zeszyt 3 i 4. Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1889, w 8ce, str. 1 nl. i 92. 60 kop.

Treść: Nowoczesne metody leczenia neurastenii i histeryi, przez dra L. Loewenfelda w Monachium, przełożył dr. J. Skłodowski.

OLSZEWSKI K. dr. prof. Sprawozdanie z rozbiórów chemicznych wody źródlanej regulickiej (Odbitka ze Zdanja sprawy i wniosków w przedmiocie budowy wodociągu regulickiego). Kraków, nakł. Rady miasta, druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. 15 i 1 nl.

ORZESZKOWA E. Dziurdžiové, povídka ze vsi, přeložil Norbert Mrštík (Knihovna románová Světozora, sv. X). Praha, Fr. Šimaček, 1889, w 8ce małej, str. 184. 50 cnt.

Pamiętka majówki VI klasy B. gimnazjum św. Anny w dniach 4 i 5 maja 1889 r. odbytej. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca i Sp., w 4ce, karton.

PEREY L. Histoire d'une grande dame au XVIIIe siècle, la princesse Hélène de Ligne, quinzième édition. Paris, Calman Lévy, 1889, w 8ce małej, str. XII i 488, z ryciną.

PERWOLF Jos. prof. Sławianie, ich wzajemnyja otnoszenija i swiazi, tom II: Sławianskaja idieja w literaturie do XVIII wieku. Warszawa, tipogr. K. Kowalewskiego, 1888, w 8ce, str. X i 616.

PFOTENHAUER dr. Zur Geschichte der Weihbischöfe des Bisthums Breslau. Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens w tomie XXIII z r. 1889, Breslau, w 8ce, str. 241—275.

Pisownia polska, 50 praw grafiki, ortografii i gramatyki do użytku piszących po polsku. Warszawa, T. Paprocki i Sp., druk. E. Skińskiego, 1889, w 8ce, str. 4. 15 kop.

POPIEL Jan. Do moich wyborców. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce, str. 9.

POPLAWSKI Joannes. Ode sapphica, quam die 2 Decembris 1888, dum Sua Sma Majestas Caesar Franciscus Josephus, rex et imperator noster, quadragintanarium annum suae ascensionis in tronum celebraret, decantavit LXXXVII senex . . . . presb. jubilatus, parochus in Niegowic

dioc. Cracoviensis. Cracoviae, sumpt. auctoris, typogr. Czas. (1888), w 8ce większej, str. 8.

PORADOWSKA Marie. Demoiselle Micia, meurs galiciennes. Paris, libr. Hachette et Cie, 1889, w 12ce, str. 332. 3 franki 50 centim.

Przed wyborami, artykuły Czasu (Odbitka z Czasu). Kraków, druk. Czasu, 1889, w 8ce małej, str. 46.

Przegląd kościelny, pismo miesięczne, poświęcone nauce katolickiej i życiu kościelnemu, wydawane przez ks. Władysława Jaskulskiego, proboszcza w Dolsku, rocznik X 1888. Poznań, druk. J. Leitgebra, w 8ce, str. 940 i 12 nl. 12 marek = 6 zlr.

— polski, pod redakcją dra J. Mycielskiego, zeszyt z czerwca 1889. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 449—671.

Treść: Z niewydanych wierszy Bohdana Zaleskiego (str. 449—466); Stój chwilę, powieść, przez Stan. Pileckiego (str. 467—507); Ruch literacki południowo-zachodniej Europy, IV. Literatura portugalska, przez Ed. Porębowicza (dok., str. 508—527); Zjazd katolicki w Wiedniu, przez ks. E. Skrochowskiego (str. 528—560); Próby rozstroju, przez St. Tarnowskiego (str. 561—625); Kronika literacka: L. Schmidta Aelteste Geschichte der Wandalen, przez Sz. Matusiaka; Dzieła obce; Z literatury powieściowej: H. Sienkiewicza Mit Feuer und Schwert, übers. von F. Hillebrand; Nowe publikacje Akademii umiej. w Krakowie; Profesor Werner o nauce języka niemieckiego w gimnazjach galicyjskich, przez K. Morawskiego; Przegląd polityczny; † dr. Witold Milewski, przez D.

— sądowy i administracyjny, pod redakcją dra E. Tilla, zeszyt z czerwca 1889. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 401—480.

Treść: Kilka uwag o najnowszym projekcie ustawy karnej, przez prof. dra J. Rosenblatta (str. 401—408); Projekt do ustawy o ustnem postępowaniu sumarycznym, przez prof. dra Madejskiego (c. d., str. 408—423); Początki prawa patronatu w Polsce, przez prof. dra Abraham (str. 423—440); Praktyka cywilno-sądowa i karno-sądowa, przez dra W. Tarłowskiego; Praktyka administracyjna, przez dra A. Małaczyńskiego; Zapiski literackie: 1. dra L. Piętaka Prawo spadkowe, przez prof.

dra Zolla, 2. dra T. Skałkowskiego Ustawa o wykupnie propinacyi, przez dra E. Tilla; Dzieła obce; Kronika; Wiadomości urzędowe.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją A. Krechowickiego, zeszyt z czerwca 1889. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 481—576.

Treść: Listy A. E. Koźmiana (c. d., str. 481—492); Stanisław Staszyc jako geolog, przez dra Wł. Szajnochę (str. 493—516); Okopy św. Trójcy, przez dra L. Finkla (dok., str. 517—529); Stosunki agrarne wiek w średnich, przez dra Wł. Pilata (c. d., str. 530—546); Wspomnienie r. 1809, z archiwum nieborowskiego, przez R. (str. 547—562); Jaślicka, przez dra A. Prochaskę (c. d., str. 563—572); Kronika literacka.

PTASZYCKI Stanisław. Mikołaja Reja z Nagłowic Wizerunek, notatka literacko-bibliograficzna (Odbitka z Wizerunku). Warszawa, druk. J. Jeżyńskiego, 1889, w 8ce większej, str. XXXIV. 75 kop.

R. ks. Kapłański jubileusz papieża Leona XIII, napisał X. R. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 16ce, str. 186.

RACIBORSKI Maryan. O niektórych skamieniałych drzewach okolicy Krakowa (Odbitka z tomu XXIII Sprawozdań Komisji fizyogr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 12, z ryciną.

RAPAŁA Adam ks. Kazania ku czci N. Bogarodzicy Niepok. poczętej, Maryi Dziewicy, królowej korony polskiej, głoszone w kościołach dyecezyi krakowskiej, przez . . . . kaznodzieję, nauczyciela religii św. i kooperatora. Gródek, nakł. autora, druk. J. Czaińskiego, 1889, w 8ce małej, str. III, 82 i 1 nl. 1 zlr.

REJ Mikołaj z Nagłowic. Wizerunek własny żywota człowieka poczciwego, według wydania z r. 1560 wydał Stanisław Ptaszycki, zeszyt 6 i 7 (ostatni). Warszawa i Petersburg, Gebethner-Wolff i Księgarnia polska, 1889, druk. J. Jeżyńskiego, w 8ce większej, str. 227—284, XXXIV i 1 nl., z podobizną karty tytułowej.

RIEDL Kazim. o. T. J. Czytania o Preczystoj i Prebłahosłownoj Diwie Marii, wtore poprawłene wydanie. Kraków, nakł. o. M. Micielskocho T. J., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 16ce, str. 155, z ryciną. 20 cnt.

Rogawski Karol, karta z naszych dziejów współczesnych (pośw. ceniom śp. p. Karola Rogawskiego). Lwów, nakł. autora, Seyfarth i Czajkowski, druk. Pillera i Sp., 1889, w 8ce, str. 50. 40 cnt.

ROSCHER Wilhelm. Nauka ekonomii, handlu i przemysłu dla poświęcających się tej nauce i trudniących się stosowaniem jej do spraw życia społecznego, z upoważnienia autora z czwartego wydania niemieckiego przełożył dr. fil. Jan Banzemer, zeszyt 6 i ostatni (System gospodarstwa społecznego, III). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1889, w 8ce, str. 689—830 i X. Za całość 5 rubli.

ROSZKOWSKI Gustaw dr. prof. O obecnem prawie wojny lądowej, wykład publiczny, miany dnia 12 marca 1888 r. w sali ratuszowej we Lwowie (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, 1889, w 8ce, str. 1 nl. i 64. 75 cnt.

Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademii umiejętności, tom XIX. Kraków, nakł. Akademii, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. VII, 322 i XLIX, z tablicami.

Treść: Plantae a Ig. Szyszyłowicz in itinere per Cernagoram et in Albania adjacenti lectae, przez G. Becka i Ig. Szyszyłowicza (str. 1—166); O metodzie teleologicznej Hoene-Wrońskiego rozwiązywania równań algebraicznych, przez J. Dicksteina (str. 167—192); Teorya zjawisk Weyhera, przez Wład. Gosiewskiego (str. 193—203); O niektórych całkach oznaczonych, przez F. Mertensa (str. 204—224); O równowadze kinetycznej płynu nieściśliwego, przez L. Birkenmajera (str. 225—235); O nitrozowanych azobarwnikach, przez St. Kostaneckiego (str. 236—244); O izomerycznych fenildwuzorezorcynach, przez St. Kostaneckiego (str. 245—250); O bu-

downie kwasu styfnowego, przez St. Kostaneckiego i B. Feinsteina (str. 251—257); O kwasie o-nitro-p-toluylowym, przez St. Niementowskiego i Br. Rożańskiego (str. 258—270); O pochodnych m-toluchinazolin y i kwasu m-homoantranilowego, przez St. Niementowskiego (str. 271—314); O działaniu bezwodnika kwasu ftalowego na hydrazobenzol, przez St. Albertiego (str. 315—322); Sprawozdania z posiedzeń.

ROŻAŃSKI Stefan. Nauka rachunków dla samouków, wydanie drugie. Warszawa, druk. J. Jeżyńskiego, 1889, w 8ce małej, str. 104. 20 kop.

RUMSZEWICZ Konrad dr. Przyczynki do teratologii tarczy nerwu wzrokowego (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 6.

SAMOLEWICZ Zygmunt dr. Zwięzła gramatyka języka łacińskiego dla klasy I i II. Lwów, nakł. Tow. nauczycieli szkół wyższych, I związkowa druk., 1889, w 8ce, str. 2 nl. i 84. Opr. 60 cnt.

SAS M. O miarach Macieja Kazimierza Sarbiewskiego i o ich wzorach (Odbitka z tomu XIII Rozpraw Wydziału filolog. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 83.

— Andreae Cricii Carmina, edidit Cas. Morawski. Wiedeńska Zeitschrift für österr. Gymnasien w zeszytcie V z r. 1889, w 8ce, str. 417—421.

Rozbiór krytyczny.

SCHRAM H. dr. Chirurgiczne leczenie ropnego wysięku oplucny, napisał. . . . operator szpitala św. Zofii we Lwowie (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 10, z tablicą.

SCHROOT A. Życie i zdrowie człowieka, higiena popularna dla wszystkich, tłómaczył z upoważnienia autora i opracował dr. med. A. Fabian, zeszyt 3 i 4. Warszawa, wydawnictwo T. Paprockiego i Sp., druk. E. Skiwskiego, 1889, w 8ce, str. 193—344.

SCHUBERTH G. dr. Gvozdec = Grossenhain, ein Beitrag zur ältesten Ge-

schichte des Hauses Wettin und der Mark Meissen, herausgegeben im Jubiläumsjahr 1889. Grossenhain, Hentze, 1889, w 8ce, str. II i 34. 75 fenig.

SETECKI O. K. Życie św. Iwana Złotoustocho, dla naroda (Proświta, nr. 113). Lwów, druk. im. Szewczenka, 1889, w 12ce, str. 31 i 1 nl. 7 cnt.

SKARGA Piotr S. J. Kazanie na poświęcenie kościoła, na nowo wytłoczone osobno podług czwartego wydania z r. 1609, na pamiątkę 25letniej rocznicy poświęcenia kaplicy Sióstr N. Serca Jezusowego w Lwowie dnia 25 maja 1864 r. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, 1889, w 8ce małej, str. 28.

Odbito jako rękopis, wydał i objaśnieniami opatrzył ks. Maryański.

— Żywoty świętych starego i nowego zakonu na każdy dzień przez cały rok, wydanie 24, tom 1—3, styczeń — marzec (Pobożne książki dla wiernych każdego stanu, tom 7—9). Kraków, nakł. M. Mycielskiego T. J., druk. Czasu, 1888, w 16ce, str. 413, 271 i 2 nl., 363. Tom po 40 cnt. = 80 fenig.

SMOLEŃSKI Władysław. Żywioly zachowawcze i Komisya edukacyjna, przyczynek do dziejów oświaty w Polsce w. XVIII (Nadbitka z Ateneum). Warszawa, 1889, w 8ce, str. 411—430, 46—85 i 241—263.

SOKOŁOWSKI Marian. Spadek po metropolicie suczawskim Doziteuszu i jego losy (Odbitka ze Sprawozdań Komisji do badania hist. sztuki, tom IV zesz. 2). Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce, str. 68.

SOKOŁOWSKI Zygmunt. Podręcznik informacyjny dla chorych udających się do Krynicy. Kraków, nakł. c. k. zarządu zdrojowego, druk. Czasu, 1889, w 16ce, str. 16.

Sprawozdania z posiedzeń Wydziałów filologicznego, filozoficzno-historycznego i matematyczno-przyrodniczego

Akademii umiejętności w Krakowie, tudzież Komisji akademickich r. 1888/89. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. X, XIV i VI.

Sprawozdanie Towarzystwa tatrzańskiego za rok 1888. Kraków, nakł. Tow., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce, str. 87.

— wydziału krakowskiego Towarzystwa oświaty ludowej, r. 1888, przedłożone na walnym zgromadzeniu 18 czerwieca 1889. Kraków, nakł. Tow., druk. związkowa, 1889, w 8ce, str. 31.

STANKIEWICZ Maurycy. Bibliografia litewska od 1547 do 1701 r. (Studia bibliograficzne nad literaturą litewską, II). Kraków, nakł. autora, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce, str. XVI i 74. 1 złr.

SZAJNOCHA Wład. dr. prof. Orzeczenie o trwałości i stałości źródeł w Regulicach (Odbitka ze Zdania sprawy i wniosków w przedmiocie budowy wodociągów regulickich). Kraków, nakł. Rady miasta, druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. 19.

— Über die Stratigraphie der Silur-Ablagerungen in Galizisch-Podolien (Odbitka z Anzeiger der Akademie der Wissenschaften in Krakau). Krakau, Universitäts-Buchdruckerei, 1889, w 8ce, str. VI.

SZILLER Fr. Orleańska diwa, romantyczna tragedia. Lwów, druk. im. Szewczenka, 1889, w 12ce, str. 134. 35 cnt.

Przekład Ew. Hornickiego.

SZUJSKI Józef. Dzieła, wydanie zbiorowe, serya II tom 9. Kraków, nakł. rodziny, druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. XII i 438, z mapą.

Treść: Historia polska, z mapą Polski, opracowaną przez Jana Topolnickiego.

SZYMONOWICZ Szymon. Castus Joseph, przekładania Stanisława Gosławskiego 1597, wydał Roman Zawiliński (Biblioteka pisarzy polskich). Kraków, wydawnictwo Akademii umiej., druk. Czasu, 1889, w 8ce małej, str. VIII i 98. 80 cnt.

TARNOWSKI St. Próby rozstroju (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. 67. 15 cnt.

Telefon, wybór anegdot, żartów i wierszy humorystyczno-satyrycznych. Warszawa, druk. E. Skińskiego, 1890, w 16ce, str. 78, z ilustracyami. 20 kop.

Truskawiec, zakład zdrojowo-kąpielowy. Kraków, druk. Czasu, (1889), w 4ce, str. nl. 4.

Uebersichtskarte über die Dislocation der russischen Armee im westlichen Russland, nebst Angabe der sämtlichen Eisenbahnlilien, Festungen &c., 2te Auf. Leipzig, M. Ruhl, 1889, fol. podłużne. 50 fenig.

WERYHO Władysława. Dumki białoruskie ze wsi Głębokiego w powiecie lidzkim gubernii wileńskiej, w r. 1885 spisane (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii kraj. Akademii umiej., tom XIII dział 3). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 20.

WOŁOWSKI Michał. Alcybiades, fragment dramatyczny w jednym akcie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. S. Orgelbranda synów, 1889, w 16ce, str. 2 nl. i 53. 50 kop.

WRÓTNOWSKI Antoni. Autonomia Galicyi i jej samorząd. Kraków, nakł. G. Gebethnera i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1889, w 8ce, str. 62.

Wykład snów nocnych z dołączeniem liczb na loteryą stawiać się mających, oraz o własnościach planet i grze punktowej. Wadowice, nakł. i druk. Fr. Foltyna, 1889, w 16ce, str. 71.

X***. Misye oo. Kapucynów (Odbitka z Misji katolickich). Kraków, nakł. ks. M. Morawskiego T. J., druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. 213 i 2 nl., z rycinami.

X. Y. Z. Kartka z dziejów kościoła katolickiego w Polsce rosyjskiej, opisał według źródeł wiarogodnych X. Y. Z., II: Biskupstwo wileńskie. Kraków, nakł. i druk. Wł. L. Anczyca

i Sp., 1889, w 8ce, str. 1 nl., 367 i 3 nl.

ZAHAJKIEWICZ Szczęsny. Rymy. Złoczów, nakł. i druk. O. Zukerkandla i syna, (1889), w 16ce, str. 177 i III.

ZAJĄCZKOWSKI Wład. prof. Początki arytmetyki, do użytku szkół średnich zastosowane, część I: na klasę I i II, wydanie drugie. Lwów, nakł. Towarzystwa pedag., I związkowa druk., 1889, w 8ce, str. V i 163. Opr. 1 zlr.

ZAŁĘSKI St. ks. T. J. Niewola w Afryce. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Aneczycy i Sp, 1889, w 8ce, str. 70 i 1 nl., z 6 ilustr. i mapą. 20 cnt.

ZAŁĘSKI Witold dr. Zasady ekonomiki, nauki gospodarstwa narodowego. Warszawa, z zapomogi Kasy im. Mianowskiego, druk. St. Niemiery, 1889, w 8ce, str. VII i 394. 2 ruble.

ZBROŹEK D. prof. Opad atmosferyczny z 69 stacyi deszczomiarowych w r. 1888 (Odbitka z tomu XXIII Sprawozdań Komisji fizyogr. Akademii umiej). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1889, w 8ce, str. 12.

Zdanie sprawy Towarzystwa kolonij wakacyjnych dla dzieci w Krakowie z czynności z r. 1888. Kraków, nakł. Tow., druk. Czasu, 1889, w 8ce, str. 20.

ZDIARSKI Bolesław. O najwłaściwszych sposobach wynagradzania robotników wiejskich i oficyalistów, oraz o środkach zapewniających im samym i ich rodzinom byt w razie starości lub kalectwa. Warszawa, druk. E. Skiwskiego, 1889, w 8ce, str. 92.

Zeitschrift der historischen Gesellschaft für die Provinz Posen, zugleich der historischen Gesellschaft für den

Netzedistrikt zu Bromberg, herausgegeben von Dr. R. Prümers, Jahrgang IV Heft 3 & 4. Posen, J. Jolowicz 1889, w 8ce, str. 233—466 i XXII

Treść: Die Sage von Saul Wahl, dem Eintagskönig von Polen, von Ph. Bloch (str. 233—258); Der Konflikt des polnischen Königs Boleslaus II mit dem Krakauer Bischof Stanislaus, von Angerstein (str. 259—281); Neue Urkunden über den Aufenthalt des Alesandro Guagnini und seiner Familie in Posen, von R. Hassenkamp (str. 282—292); Drei Kölnische Klöster in Polen, von H. Hockenbeck (str. 293—311); Einleitung in die polnische Münzkunde, von M. Kirmis (str. 312—381); Kleinere Mittheilungen und Fundberichte, von P. Tietz, R. Prümers, H. Hirschfeld, M. Kirmis & A. Warschauer; Literaturbericht, von L. Neustadt, J. Beck, Schwarzer, Rummler & J. Meisner; Uebersicht der Erscheinungen auf dem Gebiete der Posener Provinzialgeschichte 1887, zusammengestellt von A. Warschauer (str. 413—422); Sitzungsberichte; Geschäftsbericht.

ZIELIŃSKA Michalina. Branka litewska, opowiadanie z czasów dawniejszych (Dodatek do Wieczorów rodzinnych). Warszawa, druk. Noskowskiego, 1888, w 8ce małej, str. 287.

ŹRÓDŁOWSKI Ferdynand dr. prof. Instytucje i historia prywatnego prawa rzymskiego, napisał .... profesor Uniwersytetu lwowskiego (pośw. uczniom prawa Uniwersytetu lwowskiego). Lwów, nakł. P. Starzyka (J. Miliowski), druk. ludowa, 1889, w 8ce, str. XXIV, 696 i 2 nl. 10 zlr.

— Entwurf einer Civilprocess- und Executionsordnung, nebst einer Einleitung, zugleich ein Beitrag zur Besiztlehre und zur Sprachenfrage. Zürich, Verlags-Magazin, 1889, w 8ce, str. VIII i 83. 2 marki 40 fenig.

NUTY MUZYCZNE.

DANIEL. Łzy przemówiły, zbiór czternastu pieśni i wierszy. Lwów, autor

FUK F. Trubadur polski, czyli zbiorok narodowych pieśni na cztery głosy męskie. Stanisławów. 1 zlr. 50 cnt.

GODEBSKI F. Tristesse, pour piano, violon et violoncelle. Paris, Hartman & Cie. 6 franków.

JAHNEL Fr. K. Wioślarz, mazur na fortepian z motywów swojskich. Włocławek, S. Błędowski. 30 kop.

KRONIKA.

Sz. czytelników uważam sobie za obowiązek zawiadomić niniejszem, że z powodu wyjazdu na kilka tygodni z Krakowa, sierpniowy zeszyt „Przewodnika bibliogr.“ w podwójnej objętości wyjdzie dopiero 1 września, razem z nrem wrześniowym.

= **Bibliografia litewska** od 1547 do 1701 r., przedstawił M. Stankiewicz. Kraków, 1889, w 8ce, str. XVI i 74.

Drugi to już zeszyt cennyh w wysokim stopniu „Studjów bibliograficznych nad literaturą litewską“, którymi Sz. autor, znany już zaszczytnie z kilku pomniejszych monografii bibliograficznych, w rzetelny sposób dosyć ubogie w tego rodzaju prace piśmiennictwo nasze wzbogacił. Pierwszy ich zeszyt zawierał — jak wiadomo, ob. „Przewodnik bibliogr.“, IX 159 — „Wiadomość o Biblii litewskiej, drukowanej w Londynie 1663 r., i o wrzekomym jej tłómaczu, S. B. Chylińskim“ (w 8ce, str. 23), nadspodziewanie też piękny i pomyślny w krótkim czasie wydał rezultat, w ślad bowiem za jego wskazówkami zdołano niebawem egzemplarz tej Biblii, która za całkiem już zatraconą uchodziła, odnaleść szczęśliwie w bibliotece katolickiej Akademii duchownej w Petersburgu. O wiele w rezultaty bogatszy jest drugi ten z rzędu jego „Studjów“ zeszyt, w całym znaczeniu w ściśle umiejętnie ujęty ramy. Po krótkim zatem wstępie (str. III—VI) i treściwym „Przeglądzie źródeł ważniejszych do dziejów literatury litewskiej“ (str. VII—XVI), daje w nim zasłużony i doskonałe z przedmiotem obeznany autor na sporych kilku arkuszach (str. 1—69) w chronologicznym porządku dokładny wykaz bibliograficzny, szczegółowym uzupełniony opisem i odpowiednimi wyimkami, aż 59 druków litewskich od r. 1547 począwszy do 1701 włącznie, z których 24, wszystkie protestanckie, przypada na Litwę pruską, drukowanych w Królewcu, 35 zaś, między tymi 27 katolickich i 8 kalwińskich, na Litwę polską, drukowanych w Wilnie, Kiejdanach i Londynie. Czołem idzie (str. 1 i nn.) „Catechismus“ Marcina Moswidusa z r. 1547, poważny zaś szereg w poważny kończy sposób (str. 67 i nn.) drukowany r. 1701 w Królewcu „Naujas testamentas“. Przytaczaną natomiast dotychczas przez niektórych bibliografów naszych, za powodem podanej mylnie przez Narbutta w jego „Dziejach nar. lit.“ (IX 287), wiadomość, jakoby jakaś „Agendka“ w językach polskim, łacińskim, litewskim i niemieckim już r. 1533 wyszła była w Wil-

nie „in typographia Andreae Lescicii“, uważa słusznie (str. V) za zwykłe sobie „bałamuctwo“, drukarz bowiem „Lescicius, Lescicius czy Leczycki nigdy nie exystował, i należy go ze spisów drukarzy raz na zawsze wykreślić“. Całość wzorową zamyka wręście (str. 71—74) bardzo starannie zestawiony „Index osób i miejscowości“, ale i dla innych jeszcze względów skrzętne przewertowanie tego tak bogatego w nowe szczegóły i wiadomości dziełka bibliograficznego nadzwyczaj mile na żadnego dobra nauki i jej postępu czytelnika oddziałać musi. Sz. autor, z czego tylko serdecznie cieszyć się należy, dalej „Studya“ swoje prowadzić postanowił, a w szczególności zamierza, jak w przedmowie (str. IV) przyrzeka, w dalszym ich ciągu ogłosić drukiem, oprócz „Bibliografii litewskiej XVIII stulecia“, następujące jeszcze monografie bibliograficzne: „O Bibliach“ litewskich, osobną „o Spiewnikach“, i rozprawę „o St. Rapagellanie, pierwszym profeszorem Uniwersytetu królewieckiego, tłómaczu pieśni polskich i niemieckich na język litewski“. Czekamy z upragnieniem!

= **Bibliographisches Lexicon** der gesammten jüdischen Literatur der Gegenwart, achtjähriger Bücher- und Zeitschriften-Catalog 1880—1889, II 1 & 2. Wien, Ch. D. Lippe, 1887/89, w 8ce, str. 1—96 i 97—192.

Ciekawy ten nakładem firmy wiedeńskiej Ch. D. Lippego wydawany izraelski Słownik bibliograficzny z kilku lat ostatnich, 1880—1889, jak dotąd, obejmuje w 1 zeszycie „Abarbanel — Heilprin“, w 2 zaś „Heinemann — Mgale-Tmurin“. Obok druków hebrajskich lub odnoszących się do spraw rozsianych po całym świecie Izraelitów, które się w tym czasie w różnych pojawiły oficynach typograficznych w Azji i Afryce, w Ameryce i Australii, a dalej w Anglii, Francji, we Włoszech, Hiszpanii, w Niemczech, Austrii, w Węgrzech, Rumunii, Turcji i w innych państwach europejskich, znajdujemy w Słowniku także sporą wiązanek (razem 177) dzieł i dziełek, broszur i broszurek hebrajskich, w naszych drukowanych stronach, mianowicie: 86 w Warszawie, 31 w Wilnie, 17 we Lwowie, 13 w Krakowie, 8 w Przemyślu, po 3 w Czerniowcach, Drohobyczu i w Tarnopolu, po 2 w Brodach, Jarosławiu i w Kołomyi, i po 1 w Berdyczowie, Krotoszynie, Lesznie, Lublinie, Ostrowie, Poznaniu i Stanisławowie. Przeważają w nich, co łatwo zrozumieć, modlitewniki i inne liturgiczne treści wydawnictwa, między

którymi często zdybać się można (n. p. str. 72) z dodatkiem charakterystycznym: „für Juden polnischen Ritus“, dla odróżnienia ich od ksiąg „für Juden deutschen Ritus“. Z innych zresztą szczegółów wybitniejszych zaznaczamy tu jeszcze dwa następujące: jedno z dzieł (fol., str. 206) sławnego rabina polskiego z w. XVI, zmarłego r. 1573 w Krakowie Mojżesza Iserlesa, pojawia się nakładem firmy Goldmana r. 1884 w nowej edycji w Warszawie (str. 112), głośny zaś przed kilku laty pseudonim dr. Justus, autor wydanego w r. 1883 dziełka p. t. „Judenspiegel“ i kilku innych antisemitickich pamfletów (ob. „Przewodnik bibliogr.“, VI 56 i VII 177), jak bezimienni naszego Słownika wydawcy zapewniają (str. 126), pochodzić ma z Osowiec w Galicyi, jest konwertytem i nazywa się właściwie: „Izrael Aron Brieman“.

= **Notatka literacko-bibliograficzna**, Mik. Reja z Nagłowic Wizerunk, przez St. Ptaszyckiego. Warszawa, 1889, w 8ce większej, str. XXXIV.

W odbite w obieg puszczone księgarski stanowi „Notatka“ wyczerpujący pod każdym względem wstęp do wydanego właśnie przez dobrze dla nauki zasłużonego profesora petersburskiego „Wizerunku“ Reja podług edycji z r. 1560. Określa w niej Sz. autor przedewszystkiem (str. I—XVI) stosunek „Wizerunku“ do poematu Palingeniusa „Zodiacus vitae“ z r. 1534 i nn.; opisuje dalej szczegółowo i z prawdziwą dokładnością (str. XVI—XIX) pierwotne „Wizerunku“ wydania z lat 1558, 1560 i 1585; zaznacza (str. XIX—XXI) ważniejsze warianty czyli „odmiany tych wydań“; dotyka w sposób niepozostawiający niczego do życzenia (str. XXI—XXIV) „główniejszych cech ich pisowni“; i kończy bardzo użyteczną i nader pouczającą pracę nadzwyczaj starannie i z wielką znajomością rzeczy ułożonym „Spisem ciekawszych archaizmów“ (str. XXV—XXXIV).

= **Note bibliographique** sur les études historico-mathématiques en Pologne, par S. Dickstein à Varsovie. Stokholmska Bibliotheca mathematica z r. 1889, w 8ce, str. 43—51.

Przypomnieć uczonemu światu zagranicznemu, że w gorliwej pracy około posuwania naprzód umiejętności matematycznych, choć wśród bardzo niekorzystnych postawieni warunków, wcale niepoślednie zajmujemy miejsce, oto piękny cel treściwej i z całą znajomością rzeczy przez uczono matematyka naszego zestawionej bibliograficzno-literackiej notatki. Po krótkich uwag wstępnych przytacza Sz. autor

w porządku chronologicznym, od r. 1781 począwszy aż do chwili bieżącej, 62 dzieł i rozpraw w polskim języku lub przez Polaków ogłoszonych, których treścią jużto dzieje nauk matematycznych w ogólności, już ich początek i wzrost na ziemiach polskich. Pierwsze i naczelnie w szeregu tym zajmuje miejsce rozprawa Jana Śniadeckiego z r. 1781 „O nauk matematycznych początku, znaczeniu i wpływie na oświecenie“, za którą chronologicznie poważnym postępującym krokiem dzieła i rozprawy z tego zakresu Hoëne-Wrońskiego, Krzyżanowskiego, Żebrawskiego, Folkierskiego, Frankego, Gosińskiego, Dziwińskiego i wielu innych zasłużonych naszych autorów-matematyków.

= **W sprawie rękopisu** Książeczki Nawojki, przez dra B. Erzepkiego. Poznań, 1889, w 8ce, str. 8.

Gdzieby się obecnie oryginał wydanej w r. 1823 przez prof. Mottego w Poznaniu Książeczki Nawojki mógł znajdować, jak dotąd przynajmniej nikt na pewno powiedzieć nie umiał. Tyle tylko o dalszych losach ważnego tego zabytku językowego wiadomo było, że od r. 1825 ślad wszelki o nim zaginął, gdyż tylko tyle dowiedzieć się o nim zdołano, że od lat już bardzo wielu furalicki jego srebrny, ale bez samego rękopisu, przechowuje się w zbiorach królewskiej rodziny bawarskiej na zamku Fischbach niedaleko Warmbrunn na Śląsku pruskim. I Sz. autor w krótkiej lecz cennej wiadomości powyższej pytania tego ostatecznie nie rozwiązał, niemniej wszakże, za co mu się serdecznie od miłośników tego rodzaju pamiątek przeszłości należy uznanie i podziękowanie, nadzwyczaj pożądanym dostarczył wskazówek, które, jak słusznie przypuszcza, do wykrycia zabytku szczęśliwie doprowadziłyby powinny. Mianowicie na podstawie dwóch krótkich artykułów pióra prof. Poplińskiego i dra Neya, umieszczonych r. 1836 w lesznińskim „Przyjacielu ludu“, dowodzi dr. E., że Modlitewnik Nawojki jeszcze w październiku r. t. był własnością hr. Julii z Brezów Wołowiczowej w Działyniu pod Gnieznem, darowany jej na własność, razem z furalikiem, przez Wasilewską-Godzimirką. Po utracie Działynia przeniosła się hr. Wołowiczowa z Wielkopolski do dóbr swoich Wasilewice w gubernii suwałkowskiej, gdzie r. 1882 w bardzo późnym wieku żywota dokonała ziemskiego, hrabianka zaś Jadwiga Wołowiczówna poślubiwszy hr. Bol. Wielogłowskiego, przybocznego adjutanta zmarłego w Paryżu księcia brunświckiego, gdzieś w Niemczech życie zakończyła. Między wsią Wasilewi-

czami zatem, Fischbachem na Szlasku i wielkopolskim Działniem zginęła nam już po r. 1836 drogocenna ta pamiątka, i za dostarczonymi tymi przez dra E. wskazówkami należałoby teraz dalszych zabytku tego losów skrzętnie śledzić.

= **Antiquarium** K. F. Koehlers in Leipzig: Katalog Nro 478. Leipzig, 1889, w 8ce, str. 83.

Zawiera „Europaeische Geschichte“, dzieł i broszur 1705. Na str. 66—73: „Polen und Litauen“, dz. i br. 137 (nry 1378—1514).

= **Katalog** czytelnicy dzieł wyborowych, naukowych i beletrystycznych oraz książek dla dzieci przy księgarni Ant. Zwierowicza w Odesie. Warszawa, 1889, w 8ce, str. 71.

Bardzo starannie na 4½ arkuszach druku wydany Kat. czytelnicy przy księgarni A. Zwierowicza w Odesie, obok „Warunków abonamentu“ następujące zawiera działy: I. Nauki przyrodnicze, medycyna (dzieł 79, tomów 85); II. Filozofia, psychologia, pedagogika (dz. 93, t. 118); III. Nauki społeczne i polityczne (dz. 101, t. 120); IV. Historia, geografia, etnografia (dz. 219, t. 287); V. Sztuka, literatura, językoznawstwo (dz. 91, t. 133); VI. Beletrystyka (dz. 981, t. 1601); VII. Książki dla dzieci i młodzieży (dz. 125, t. 168); i VIII. Pisma peryodyczne i zbiorowe“ (nrów 37). Razem więc liczy już obecnie cenny tamtejszej czytelnicy księgozbiór: 1599 dz. w 2229 t., między którymi naukowych 493 dz. w 743 t.

= **Katalog No 27** des antiquarischen Bücherlagers von Gilhofer & Ranschburg, Buchhandlung und Antiquariat in Wien: Historische, politische und theologische Flug- und Streitschriften. Wien, 1889, w 8ce, str. 22.

Dzieł i broszur 371. Na str. 12: „Polen“, dz. i br. 17 (nry 191—207).

= **Nachtrags-Katalog** der k. k. Garnisons-Bibliothek zu Krakau. Krakau, 1889, w 8ce, str. 29.

Systematycznie na materye podzielony wykaz dodatkowy do Katalogu, wydanego r. 1879 p. t. „Katalog der k. k. Garnisons-Bibliotheken in Krakau“ (w 8ce, str. 95), i do uzupełnień jego z r. 1883 p. n. „Nachtrags-Katalog“ (w 8ce, str. 47, ob. „Przewodnik bibliogr.“, VI 185 i n.), zawiera dalsze aż do chwili bieżącej nabytki, do nru 2727 włącznie. Najobficiej (str. 14—27) zastąpiony w nim dział: „Klassische Literatur, Belletristik, sonstige Schriften verschiedenen Inhalts“, razem okragło 330 powieści i tym podobnych utworów w języku niemieckim.

= **Ateneum warszawskie** dołączyło do zeszytu czerwcowego dwa pierwsze arkusze (str. 1—32) „Spisu rzeczy zawartych w XIII rocznikach“ swoich, którego druk właśnie rozpoczęło.

= **Białe kruki** nabyte dla biblioteki Jagiellońskiej: Pomponius Letus, De Romanorum magistratibus. B. w. m. i r. (Cracovia, 1512?), w 4ce; Legendae ss. Adalberti, Stanislai et Floriani. Kraków, J. Haller, 1517, w 4ce; Er. Rotterdamczyk, Modus orandi. Kraków, H. Wietor, 1525, w 16ce; dr. Grzegorz Szamotulczyk, Enchiridion impedimentorum in matrimoniis. Kraków, Fl. Ungler, 1529, w 16ce; Examen compendiosum pro iis, qui sacris iniciandi sunt ordinibus. Kraków, M. Scharffenberg, 1529, w 16ce; dr. Greg. Szamotulczyk, Sermo de indulgentiis bullaeque jubilei pro fabrica ecclesiae cathedr. Vilmensis a Sede apost. concessae resolutio. Kraków, Ungler, 1532, w 16ce; Mich. Wiśliczka, Prognosticon a. 1533. Kraków, M. Scharffenberg, 1533, w 4ce; Hochzeitlicher Einzug der jungen Königin zu Crocou, mit Anzeigung aller Herrschaft und Herrlichkeiten, so von beden Theilen miteingeritten sind, geschehen den 5 Mai a. 1543, w 4ce; Decreta et constitutiones synodales Piotrkoviae 1542. Kraków, M. Scharffenberg, 1544, w 4ce; dr. M. Hillebrant, Exhortatio ad consacerdotes. Kraków, wdowa Unglerowa, 1545, w 16ce; P. Illicinus, Carmina et praefationes aliquot. Kraków, Unglerowa, w 16ce, Opisanie krótkie wiary chrześcijańskiej. Kraków, Wierzbęta, 1573, w 4ce; Konfessya sandomierska. Kraków, Wierzbęta, 1574, w 16ce; H. Powodowski, Skarbnica Biblij św. Kraków, 1577, w 16ce; Zeugnis wider die Zeitung, damit etliche patres Soc. Jesu zu Crackaw in Polen gefänglich eingezogen, nach Nilo geführt und daselbstens gerichtet worden sein sollen. Meintz, C. Behem, 1586, w 4ce; Historia o W. Alexandre, królu macedońskim, druk. z początku wieku w. XVII, w 16ce; B. Panaetius, Recepta na tanatomachią, abo pilule główne dla Jks. Piotra Artemiusa abo Krzesichleba, ministra toruńskiego, śmiertelnie zachorzałego. Poznań, Wolrab, 1600, w 4ce; J. Ostrorog, Myślistwo z ogary. Kraków, Skalski, 1618, w 4ce; Refutatio przez Łuk. Rzeczyńskiego, jednego złotnika krakowskiego od złota, wydana przeciwko Replie starszego cechu złotniczego krakowskiego. Warszawa, 1629, w 4ce; Spiżarnia aktów rozmaitych, które się przy zalotach, weselach, bankietach, pogrzechach i t. p. inszych zabawach świeckich odprawować zwykły. Kraków, M. Filipowski, 1636, w 4ce; S.

Simonides, Sielanki. Kraków, Fr. Cezary, 1640, w 4ce; Proces pogrzebu Jo. księżęcia Jmości na Birzach i Dubinkach Chrystofa Radziwiłła, wojewody wileńskiego, hetmana W. lit., 1641, w 4ce; Anna Memorata, Carmen gratulatorum de Lesnam ingressu Caspari comitis a Dohnof. Leszno, 1644, fol.; Relation 5—14, contenant l'estat veritable des affaires de Pologne. Paryż. G. Desprez, 1656, w 4ce; Fr. U. Peier, Hymnus de vita, passione et morte dominica. Wilno, 1689, w 16ce; Lexykon siriecz słowesnik sławenskiej. Supraśl, 1722, w 4ce; St. Czerniecki, Compendium ferculorum albo zebranie potraw. Kraków, Matyaszkiwicz, 1730, w 4ce; J. A. Jabłonowski, Heraldyka. Lwów, druk. Soc. Jesu, 1742, w 4ce; J. A. Jabłonowski, De motu telluris variorum propriumque systema. Lwów, oo. Jezuiti, 1760, w 4ce; Liturgia. Poczajów, 1765, fol.; ABC. Gdańsk, J. Fr. Bartels, b. r. (1766?) w 4ce; Sielanki polskie. Warszawa, nakł. Tow. literatów, druk. Mitzlera, 1770, w 8ce; D. Hajewski, Zbiór historyi polskiej. Berdyczów, 1780, w 16ce; Komar i Jezierski, Objazd rzek, stanom ofiarowany na sejmie r. 1791, w 4ce; Warszauer Zeitung für Polens freie Bürger. Warszawa, Gröll, w 4ce, nry 1—55 od 26 kwietnia do 1 listopada r. 1794; Elementarz z obrazkami dla dzieci. Lwów, K. B. Pfaff, 1799, w 8ce; Piosennik z modlitewnikiem. Królewiec, Hartung, 1810, w 8ce.

== Biblioteka polskiego Towarzystwa wzajemnej pomocy i dobroczynności w Konstancynopolu, niedawno założona — jak stamtąd do petersburskiego „Kraju“ w nrze 21 z 7 czerwca korespondent St. Janczar pisze — „powiększyła się w ciągu roku ubiegłego prawie w dwójnasób, i abonuje kilka pism polskich, obok otrzymywanych bezpłatnie w darze“. Między innymi otrzymała także od zmarłego tam niedawno urzędnika kolei miejskiej, św. p. Adama Lenczewskiego, cały jego „z 245 tomów złożony“ księgozbiór.

== Bibliotekę „cenną“ — jak pisma donoszą warszawskie — zapisał muzeum im. Kopernika w Rzymie b. piekarz warszawski, zmarły niedawno w majętności swojej pod Jędrzejowem św. p. Józef Buchholz.

== Jubileusz 40letniego istnienia obchodziła 21 czerwca dobrze zaśluzona drukarnia „Czasu“ w Krakowie, którą od 1 października r. 1865 począwszy, aż do dnia dzisiejszego w ciągu nieprzerwanym, z wielką dla zakładu korzyścią a niemają imienia swego chwałą jako odpowiedzialny jej kierownik zarządza powszechnie sza-

nowany Józef Łakociński. „Czas“ krakowski przypomniał przy tej sposobności w nrze 140 z 20 czerwca piękny pióra św. p. Lucyana Siemińskiego wierszyk okolicznościowy z 1 marca r. 1853, ofiarowany na imieniny przez adjunktów i praktykantów tej drukarni ówczesnemu jej dyrektorowi a dzisiejszemu księciu biskupowi krakowskiemu, Jo. Albinowi Sas Dunajewskiemu:

Słodka to w naszym zawodzie praca
I hojnie trud się wyplaca,
Jeśli tak znana jak Twoja dusza
Chęci i ręce porusza.
Kto umie cenić pracę i czeka,
Wdzięczność i miłość go czeka.
Te dwa uczucia — serca diamenty —
Dawno wszczepiłeś w nas Panie!
Lecz dziś dopiero Twój Patron święty
Wywołał jawne wyznanie.
Niechże ten Patron ręką łaskawą
Błogostawi zapał szczerzy,
Aby ten zakład prześcignął sławą
Didoty i Elzewiry.
Ufny Opatrzność może dłoń poda...
I z małego się wychowa
Tobie pociecha, dla nas nagroda,
A ozdoba dla Krakowa!

== Konkurs dramatyczny im. Wł. L. Anczyca z zapisu św. p. Walerego Rzewuskiego na „sztukę ludową na temat historyczny z okresu ostatnich lat stu naszych dziejów“ ponownie został ogłoszony. Nagroda 235 złr., względnie 300 złr., termin nadsyłania prac pod adresem księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie do dnia 1 stycznia 1890 r.

== Księgarnia Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie — jak pisma tamtejsze donoszą — złożyła „znaczna ilość książek, przeszło 6000 tomów wartości do 5000 złr.“, częścią w prezydyum apelacji, częścią w Wydziale krajowym, na cel założenia bibliotek więziennych i szpitalnych w naszym kraju. „Ofiara — dodają — prawdziwie obywatelska, natchniona szlachetną i humanitarną myślą podniesienia więźnia i przyniesienia ulgi choremu, pozostanie zapewne najtrwalszą i najpiękniejszą pożytecznego działania zaśluzonej firmy lwowskiej pamiętką“.

== Księgarnia W. Bulińskiego w Toruniu (ob. „Przewodnik bibliogr.“ z r. 1888 str. 230), przed laty własności J. Rakowicza, założona w r. 1866, „ogłosiła konkurs“. Smutno, bardzo smutno!

== Księgarnię „czesko-polską“ zakłada w Wiedniu zaśluzony literat czeski i tłumacz dzieł polskich, Franciszek Hovorka. „W mieście — dodaje do wiadomości tej krakowska „Reforma“ w nrze 133 z 12 czerwca — gdzie liczą przeszło 100-000 Czechów a 30-000 Polaków, od dawna potrzeba takiej księgarni czuć się dawała“.

— **Pisma warszawskie** o zmarłym niedawno w Łęczycy (ob. „Przewodnik bibliogr.“ z r. b., str. 101) powszechnie lubianym i szanowanym obywatelu i właścicielu drukarni tamtejszej, św. p. J. Kuchcińskim, donoszą dodatkowo: „Św. p. Kuch. sprzedał jeszcze za życia drukarnię swoje P. Jagielskiej, która obecnie na zawiązać Spółkę z właścicielkami istniejącej od dwu lat w Łęczycy, księgarni, Korejwową i Kowalską. Panie te zamysławia, za co serdecznie należy się im uznanie, rozwinąć na szerszą skalę drukarstwo i księgarstwo łęczycykie“.

— **Polybiblion paryski** — jak „Kraj“ petersburski w nrze 23 z 21 czerwca pisze — z uznaniem w majowym zaznacza zeszyte pojawienie się I tomu pracy prof. T. Wierzbowskiego p. t. „Bibliographia polonica XV ac XVI ss.“.

— **Przegląd techniczny**, wydawany w Warszawie pod redakcją A. Brauna, rozpoczął w zeszyte kwietniowym druk dłuższego treści bibliograficzno-literackiej artykuł pióra F. Kucharzewskiego p. t. „O początkach piśmiennictwa technicznego w Polsce“.

— **Rada szkolna krajowa** postanowiła za darowanych przez prof. Lucyana Tatomira dla biblioteki k. k. nauczycielskiego seminarium męskiego we Lwowie 150 dzieł treści naukowej wyrazić Sz. ofiarodawcy publiczne podziękowanie.

— **Towarzystwo** b. uczniów szkoły polskiej na Batiniolu („Association des anciens élèves de l'école polonaise“) puściło w obieg jako dodatek nadzwyczajny do ostatniego zeszytu ćwierćrocznego swego „Bulletin polonais littéraire, scientifique et artistique“ systematycznie i bardzo pracowicie do tych Bulletynów właśnie, od połowy r. 1875 począwszy aż do grudnia r. 1888, ułożony skrowidz abecadłowy p. t. „Table des matières et index alphabétique des auteurs des Bulletins 1 à 39, août 1875 — décembre 1888“ (w 8ce, str. 15).

— **Uniwersalny dobroczyńca**, który nie-

dawno pojawił się był w Białej podlaskiej i w drukowanych w wielkiej ilości ogłoszeniach publicznie zapewniał, że się podejmuje wszelkich na wszelkie roboty zamówień, a nawet drukarskich, w dodatku zaś oświadczał, że w braku gotowizny z przyjemnością przyjmować będzie tytułem należności „spirytus, piwo, obuwie, kości, gałganki, krzaki, liście z kukurydzy, stare konie i padline“, wiele najrozmaitszych odzieni codziennych i tygodniowych pism naszych niepospolitego nabawił zgorzsenia. Nie naturalnie przeciw temu mieć nie można; nie zawadzi wszakże przy tej sposobności przypomnieć, że nie tak bardzo dawno jeszcze istniała w Krakowie wcale poważna i zasłużona W. Wielogłowskiego firma, która w godle swoim nosiła napis „księgarnia i wydawnictwo dzieł katolickich i naukowych“, i wcale żywego ze strony ówczesnych pism miejscowych i zamiejscowych doznawała poparcia. A właśnie wydawnicza ta firma na kolorowych okładkach bitych w wielkiej ilości exemplarzy nakładów swoich zwykła była drukować, co następuje: „Uwaga! Za książki przyjmuje się szczerinę grzbietową po złp. 3 — 4 za funt, wełnę po złp. 2 — 3 za funt. Oprócz tego za dostawę 100 funtów tych produktów, zamienionych na książki, daje się premium w książkach za złp. 40. Przyjmuje się również w zamian wosk topiony po cenach wedle kursu!“. I nikogo to przed laty nie gorszyło.

— **Zabronione w Austrii**: Bezumie na Rusy halięckoj, sostawyl Teodor Iwanowycz Dosynczuk w polzu straduszczych Halięczan. Żytomir, tipogr. E. W. Korowyczoj. — An einen Hohen obersten Gerichts- und Cassationshof in Wien, mittelst des k. k. Kreisgerichtes in Sambor, Beschwerde und Nichtigkeitsausführung des Edmund Leon Selecki gegen das kriegsgerichtliche Urtheil de dato Sambor 28 März 1889, Z. 1100. — Kupczanko T. K., Russkij naród. Wiedeń, 1889.

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: ENGESTROEM W. B. hr. Wyspa Gotland, obrazek z podróży. Poznań, autor. — GROTEFEND H. dr. Stammtafeln der schlesischen Fürsten, 2te Aufl. Breslau, Max et Comp. 2 marki. — Kosmos, zes. VI. Lwów, Tow. im. Kopernika. — LAMPE Er. Beiträge zur Geschichte Heinrichs von Plauen, Danzig. — NAGODA. Własny oczyma, nowela. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt. 2 złr. 20 cnt. — OROŁOWSKI J. Rodzime dźwięki, nowy zbiór poezji. Lwów, Gubrynowicz i Schmidt. 1 złr. 50 cnt. — Prace filologiczne, III 1. Warszawa. 1 rs. — RIVERS S. Ogród pod szkłem. Warszawa, Ogrodnik polski. 75 kop. — ZIMMER M. Die bemalten Thongefässe Schlesiens aus vorgeschichtlicher Zeit. Breslau, Woywod. 7 marek. — Kwartalnik historyczny, III 3. Lwów.

OGŁOSZENIA.

Księgarnia Kubaczki i Langa w Białej poszukuje:

1. LITTICH i BARANSKI. Zbiór ustaw i rozp. weterynaryjno-policyjnych, obowiązujących w Galicyi. Lwów, 1888. — *Oferty wprost.*

TEODORA STAHLBERGERA

Praktyka języka niemieckiego wobec mowy polskiej, dwa tomy: Onomatyka i Synonimika, u Heumanna i Sp. w Krakowie, 2 złr. w. a.

Książka ta ma tę zaletę, że podaje uczniowi materiał naukowy na każdą lekcję i wprowadza rozciekawienie i swobodę pracy w dziedzinę dydaktyki szkolnej. Jestto nowy świat nieznan w metodyce dotychczasowej, sprzecywny zakorzenionym przesądom niewolniczej i przygnębiającej tresury. (2-2)

TEODOR WIERZBOWSKI.

Bibliographia polonica XV ac XVI ss., volumen I.
Varsoviae, 1889, 8°, pag. XII, 304.

☛ Cena rs. 4. ☛ (5-?)

Do nabycia w księgarniach i u autora (Warszawa, Hoża 22). Nadsyłający rs. 4 odbierze dzieło franco pod opaską rekomendowaną.

MIESIĘCZNIK
geograficzno-etnograficzny,

„WISŁA“

pod kierunkiem literackim
JANA KARŁOWICZA.

Warunki przedpłaty na tom III (1889):

w Warszawie:

Rocznie 6 rs., półrocznie 3 rs.

Na prowincyi i w Cesarstwie:

Rocznie 7 rs., półrocznie 3 rs. 50 k.

Cena oddzielnego zeszytu 1 rs. 80 k.

Adres Redakcyi i Expedycyi „WISŁY“: Księgarnia M. Arcta w Warszawie, Nowy-Swiat 53. (3-2)

ORGAN
Towarzystwa
historycznego,

KWARTALNIK HISTORYCZNY

pod redakcyą
XAWEREGO
LISKEGO.

Wychodzi we Lwowie od 1 stycznia 1887 r. kwartalnie (1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października) w objętości najmniej 5 arkuszy druku.

Kwartalnik historyczny obejmuje następujące działy: I. Rozprawy historyczne; II. Materyały odnoszące się do historii polskiej i ruskiej; III. Recenzye z bieżącej literatury polskiej i ruskiej; IV. Spis ważniejszych recenzji ogłoszonych w innych pismach; V. Bibliografią najważniejszych dzieł zagranicznych; VI. Sprawozdania z posiedzeń Towarzystwa historycznego.

Głównem zadaniem Kwartalnika histor.: sprawozdania z całego ruchu na polu historii Polski i Rusi, gruntowna i sumienna ocena dzieł, które pojawiają się u nas z zakresu nauk historycznych a to w najobszerniejszem tego słowa znaczeniu, a więc także z publikacyi dotyczących dziejów oświaty, literatury, prawa, archeologii i t. p.

☛ Członkowie Towarzystwa histor. odbierają Kwartalnik bezpłatnie.

☛ Prenumerata dla niez członków wynosi: rocznie 5 złr. w. a. = 10 marek = 5 rs.; półrocznie 2-50 złr. w. a. = 5 marek = 2-50 rs. Pojedyncze zeszyty nabywać można po 1-50 złr. w. a. (3-?)

==== Prenumeratę, rękopisy, książki i listy do redakcyi przysyłać należy do sekretarza redakcyi, dra Ludwika Finkla we Lwowie, ul. Sobieskiego 32. ====

KSIĘGARNIA G. GEBETHNERA i SPÓŁKI

w Krakowie

otrzymała na skład główny następujące nowe dzieła:

- BERSOHN M.** Marcin Teofil Polak, malarz polski z pierwszej połowy XVII wieku, z 4 rycinami. 4 zlr. 50 cnt.
- BLIZIŃSKI.** Dzika różyczka, komedia w 1 akcie. 60 cnt.
- BOGUSŁAWSKI Edward.** Obrona mojej Historji Słowian contra prof. A. Brückner. 25 cnt.
- Szkice lito-windyjskie: I. Lito windyjskie nazwy gór, rzek, jezior i osad w Europie. 40 cnt.
- BUSZCZYŃSKI.** Obrona spotwarzzonego narodu, część II: Rozbiór krytyczny historycznej szkoły krakowskiej. 1 zlr. 80 cnt.
- CZESŁAW.** Capriccio, cykl arabesk, z ryciną. Ozdobnie oprawne w płótno 1 zlr. 20 cnt.
- CZYŃSKI C.** O sugestji hypnotycznej w pedagogice, według sprawozdania z kongresów naukowych w Tuluzie i Nancy (1886—1887), z 4 ilustracyami. 30 cnt.
- Magnetyzm i hypnotyzm, z 12 ilustracyami. 1 zlr.
- DEMBIŃSKI Bron.** dr. Upadek polityczny i utrata niepodległości Włoch w epoce odrodzenia, odczyt miany w Poznaniu 1889 r. 30 cnt.
- DROBNER H.** Dzieje literatury polskiej. 60 cnt.
- FELDMANN Wilhelm.** Nowele i obrazki (Zapóžno — Za aniołem stróżem — Idyla — Ze świata nędzy — Lekkość — Ofiary). 1 zlr.
- FIBICH Ant.** (c. k. notaryusz). O reformie postępowania sądowego w sprawach niespornych, odpowiedź na ankietę Wydziału kraj. 40 cnt.
- GERMAN L. dr.** O dramatach J. Szujskiego, studjum. 2 zlr.
- KOPERNICKI dr.** O góralach ruskich w Galicyi, zarys etnograficzny, według spostrzeżeń odbytych w r. 1888. 60 cnt.
- LIEDER W.** Poezye. 3 zlr.
- ŁUBIEŃSKI ks. B.** Apostoł Warszawy, czyli żywot bł. Klemensa M. Hofbauera. 1 zlr. 20 cnt.
- MARASSÉ M. hr.** Dzieła ekonomiczno-polityczne i statystyczne, 2 tomy. 4 zlr. 50 cnt.
- Przewodnik praktyczny dla nauczycielek i matek, tom I. Czego uczyć, jak uczyć? (O nauczaniu w ogólności — Szczegółowy program nauk dla dziewczątek i środki pomocnicze) str. 310. 1 zlr. 50 cnt.
- Tom II. Ułatwienia dla uczących się. (Tablice chronologiczne, ułatwiające naukę historyi; Tabliczki, ułatwiające naukę gramatyki i t. d. Wzorki kaligraficzne i kartograficzne ułatwiające naukę geografii) str. 182, kilkanaście tablic i 1 mapa. 1 zlr. 50 cnt.
- ROGAWSKI K.** Jan Konrad hr. Załuski, wspomnienie pogrobowe. 80 cnt.
- RZEWUSKI Stan.** hr. Młoda Francya, studia literackie (Guy de Maupassant, Paul Bourget, Gabryel Séailles, Henryk Becque). 2 zlr.
- SAS Marcin prof.** gimn. Podręcznik metody łacińskiej i greckiej do użytku szkolnego. 60 cnt.
- STANKIEWICZ Maurycy.** Studja bibliograficzne nad literaturą litewską: II. Bibliografia litewska od 1547 do 1701 r. 1 zlr.
- Sylwetki krakowskie, rysował F. Bryll, tekst Szuska. Serya I. Politycy i dziennikarze. 75 cnt.
- Serya II. Literaci, artyści i mecenas. 60 cnt.
- WALISZEWSKI Kazimierz.** Korespondencya księcia Karola Radziwiłła, wojewody wileńskiego, Panie kochanku, 1762—1790, ze zbiorów familijnych wydana. 1 zlr. 50 cnt.
- Z prawdziwego zdarzenia, szkic z życia ludu. 25 cnt.

Najnowsze wydawnictwa

GEBETHNERA i WOLFFA w WARSZAWIE.

MARYAN GAWALEWICZ.

ŻONA,

Galerya szkiców z natury.

I rs. 35 kop.

HENRYK SIENKIEWICZ.

POTOP,

POWIEŚĆ HISTORYCZNA,

6 tomów, wydanie drugie.

6 rs.

MARYA KONOPNICKA.

POEZYJE,

Serya I. II. III.

Cena każdej seryi I rs. 50 kop.

J. J. KRASZEWSKI.

WIZERUNKI KSIĄŻĄT I KRÓLÓW POLSKICH,

z 39 ilustracyami Pillatiego.

6 rs., w ozdobnej oprawie 8 rs.

BOLESŁAW PRUS

(Alexander Głowacki).

PLACÓWKA,

POWIEŚĆ,

WYDANIE TRZECIE.

I rs. 50 kop.

ADAM KRECHOWIECKI.

VETO!

POWIEŚĆ.

4 tomy, rs. 6.

WSKAZÓWKI

do ćwiczeń stylistycznych polskich,

przez

ADOLFA DYGASIŃSKIEGO.

60 kop.

JORDAN.

Z BORU i DWORU,

SZKICE I OBRAZKI.

2 rs.

ADOLF DYGASIŃSKI.

JAK SIĘ UCZYĆ I JAK UCZYĆ INNYCH.

(Wydawnictwa popular. podręczników t. I).

I rs., opr. I rs. 20 kop.

J. C. LOBE.

KATECHIZM MUZYKI.

z 22go wydania niemieckiego

przełożył

J. KLECZYŃSKI.

II. wydanie. 75 kop.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.

Z drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki, pod zarządkiem Jana Gadowskiego.